

СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЮНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 94 (7655) | Пятніца, 26 мая 1944 г. | Цана 20 к.

Закончыць сяўбу яравых культур у бліжэйшыя дні

Веснавая сяўба — самы адказны перыяд у сельскай гаспадарцы. Ад своєчасовага правядзення сяўбы залежыць лёс ураджаю, а гэта значыць — забеспячэнне нашай гераічнай Чырвонай Арміі і краіны прадуктамі сельскай гаспадаркі, прамысловасці — сыравінай. Ад паспяховага і высока-каснага правядзення веснавой сяўбы залежыць матэрыяльны дабрабыт саміх калгаснікаў.

Пераступеннае ў адраджэнні калгаснай гаспадаркі ў вызваленых раёнах рэспублікі гэта — правядзенне веснавой сяўбы хутка і высокакасна. Гэта мерапрыемства дасць магчымасць з першага года вызвалення па-сур'ёзнаму занячыць раны, нанесеныя нямецкімі захопнікамі нашай сельскай гаспадарцы, дасць магчымасць кожнаму калгасу цвёрда стаць на ногі і развіваць усе галіны гаспадаркі, якія забяспечаць калгаснаму сялянству заможнае жыццё.

І там, дзе раённыя партыйныя і савецкія арганізацыі зразумелі ўсю важнасць паспяховага правядзення веснавой сяўбы, дзе былі скарыстаны ўсе рэсурсы і магчымасці, там веснавая сяўба ідзе паспяхова.

Прыклад самаададнай, напружанай работы, прыклад таго, як трэба змагацца за спісаны тэрміны і высокую якасць сяўбы паказвае Брагінскі раён (Палеская абласць). Тут па становішчу на 20 мая пасеяна зерных — 84,2 процанта, бульбы — 51,4 процанта. Калгасы раёна набіраюць тэмпы, каб хутка пасеяць тэхнічныя культуры.

У чым «сакрэт» станючых паказчыкаў у Брагінскім раёне? А справа ў тым, што партыйныя і савецкія арганізацыі не на паперы, а па-дэлавому, па-сапраўднаму ўзначалілі масава-агітацыйную работу, па-дэлавому ў кожным калгасе, брыгадзе, звяне разгарнулі сацыялістычнае спаборніцтва. Кожны калгаснік быў ахоплены адной думкай, адным імкненнем — пасеяць хутка, якасна.

У мінулым нумары газеты «Совetskая Беларусь» былі занесены на «Дошку Гонару» перадавыя калгасы, МТС і саўгасы — пераможцы ў сацыялістычным спаборніцтве па паспяховому правядзенню веснавой сяўбы. Калгас імені Сталіна, Патапаўскага сельсавета, Буда-Кашалёўскага раёна, правёў сяўбу ранніх зерных у кароткі тэрмін, на высокім агратэхнічным узроўні, выканаўшы план на 149 процантаў. Калгас «Чырвоная зорка», Стара-Закружскага сельсавета, Веткаўскага раёна, выканаў план сяўбы ранніх яравых на 131 процант ва ўстаноўленыя

тэрміны і на высокім агратэхнічным узроўні.

Прыклады добрай работы ў часе веснавой сяўбы паказала Рудакёўская МТС, Хойніцкага раёна, Палескай абласці — дырэктар МТС Грыгорый Нікалаевіч Рэпка. Тут добра падрыхтавалі трактарны парк, правільна расставілі людзей. МТС выканала план трактарных работ на 103 процанты, пры эканоміі 2.100 кілограмаў гаручага.

Не глядзячы на тое, што рад калгасаў выканалі і перавыканалі план сяўбы ранніх зерных, у многіх раёнах сяўба праходзіць незадавальняюча. Гэта ставіць пад прамую нагрозу лёс ураджаю. Хоцімскі раён па становішчу на 20 мая выканаў план сяўбы зерных толькі на 44 процанты, а бульбы — усяго на 1 процант. Не лепшае становішча ў Касцюковіцкім раёне. Тут план сяўбы зерных выканан на 50 процантаў, а бульбы — усяго на 2 процанты. Яшчэ горш тое, што ва многіх калгасах гэтага раёна па становішчу на 19 мая зусім не прыступалі да сяўбы аўса, бульбы, ільну. Да такіх калгасаў адносяцца: «Чырвоны багатыр», «Сталінскі прызыў», «13-ты Кастрэчынскі», Пячорскага сельсавета, калгасы «Труд», «Рэкорд», імені Варашылава, Тупіцкага сельсавета.

Час не чакае! Патрабуецца напружанне ўсіх сіл, усіх магчымасцей, каб зрабіць карэнны пералом у заканчэнні веснавой сяўбы. Кожны кіраўнік калгаса, сельскага савета павінен зразумець, што час сяўбы зерных, бульбы, ільну праходзіць. Значыць, неабходна прыняць усе захады, каб кожны конь, малапрадуктыўная карова, вол і бык — усё было накіравана ў поле на завяршэнне веснавой сяўбы ў бліжэйшыя 3—5 дзён.

У паспяховым заканчэнні сяўбы вялікую роль павінны адыграць МТС. Кожны трактар патрэбна скарыстаць на поўную магчымасць. Нельга перацець таго, што становіцца, калі з-за аб'яваў адносін работнікаў МТС трактары прастайваюць. Чым, як не безгаспадарчасцю можна вытлумачыць той факт, што трактарны парк Церахоўскай МТС больш прастойвае чым працуе, а дырэктар МТС тав. Жыгалькі не прымае дзейных мер, каб выправіць становішча ў рабоце трактарнага парка.

Не марудзіць ні аднаго дня, ні адной гадзіны! Сеяць хутка, высокакасна, — гэтым павінен быць прасякнуты кожны калгаснік і калгасніца, на гэта павінна быць аддана ўся ўвага партыйных, савецкіх і зямельных арганізацый кожнага раёна, сельсавета, калгаса.

Ад Савецкага Інформбюро.
3 аператыўнай зводкі за 25 мая. Удар нашай авіяцыі па транспартах праціўніка ў Фінскім заліве. (1 стар.).
Прыём таварышам І. В. Сталіным унаўнаважаных Нацыянальнага Савета Польшчы. (1 стар.).

Пісьмо Вярхоўнаму Галоўна-камандуючаму Маршалу Савецкага Саюза таварышу Сталіну ад калгасніка Феранонта Галаватага і адказ таварыша Сталіна. (2 стар.).

Грыгорый Рэпка. — Як мы дабіліся поспехаў. (2 стар.).
П. Сяргейчык. — Пасля вучобы. (2 стар.).
Пачалася праполка азійных. (2 стар.).
Н. Марголін. — Поўнаасцю выкарыстаць мясцовыя рэсурсы. (3 стар.).
Сцяпан Майхровіч, Януб Начан. — Дарожныя замяткі. (3 стар.).

Т. Сяргееў. — Правільна эксплаатаваць вадаёмы. (3 стар.).
Па Савецкаму Саюзу. (4 стар.).
Е. Сад. — Канцэрты Беларускай Дзяржаўнай філармоніі. (4 стар.).
Ваенныя дзеянні ў Італіі. (4 стар.).
Дзеянні авіяцыі саюзнікаў. (4 стар.).
Разалюбыя ўрада Бадолье. (4 стар.).

Ад Савецкага Інформбюро

3 АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 25 МАЯ

На працягу 25 мая на франтах істотных змен не адбылося. За 24 мая ў паветраных баях і агнём знішчаны артылерыі збіта 17 самалётаў праціўніка.

Удар нашай авіяцыі па транспартах праціўніка ў Фінскім заліве

У ноч на 25 мая авіяцыя Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота выявіла ў Фінскім заліве два нямецкія транспарты — адзін транспарт водазмяшчэннем у 4

тысячы тон і другі водазмяшчэннем у 3 тысячы тон. Нашы лётчыкі атакавалі і патапілі абодва транспарты праціўніка.

На паўднёвым ўсход ад горада Сталістаў немцы на радзе ўчасткаў імкнуліся весці разведку боем. Нашы падраздзяленні, адбіваючы атакі праціўніка, знішчылі больш 200 нямецкіх салдат і афіцэраў. Узяты палонныя. Гвардыі радыёў Непакрыты, высуныўшыся наперад, знішчылі з аўтамата 12 гітлераўцаў. Затым ён уварваўся ў нямецкі бліндаж і гранатамі знішчыў яшчэ некалькі варожых салдат і афіцэраў. Радавы Барсук з вінтоўкі забіў 5 немцаў. Байцы тт. Байдэвіч і Паўлукі ўпершыню знаходзіліся ў баявой ахове. Позна ўначы яны прыкмецілі двух немцаў, якія набліжаліся да іх. Савецкія байцы абязброілі варо-

жых разведчыкаў і ўзялі іх у палон.

На паўднёвым ўсход ад горада Віцебск група разведчыкаў пад камандаваннем лейтэнанта Разорвіна зрабіла пачную вылазку ў размяшчэнне праціўніка. Пад прыкрыццём агнявой заслоны, створанай нашай артылерыяй, савецкія байцы ўварваліся ў нямецкія траншэі і знішчылі звыш 60 гітлераўцаў. Выканаўшы заданне і захапішы трафей, разведчыкі вярнуліся ў сваю часць. Гвардыі старшыня Ілья Грыгор'еў за час вайны знішчыў многа нямецкіх салдат і афіцэраў. Тав. Грыгор'еў цяпер камандуе снайперскім падраздзяленнем. За адзін

месяц маладыя снайперы гэтага падраздзялення знішчылі звыш 200 гітлераўцаў.

На захад ад горада Мозыр атрад немцаў уначы пераправіўся праз водны рубеж. Байцы Н-скай часткі раптоўна атакавалі праціўніка і ў рукапашнай схватцы знішчылі 40 гітлераўцаў. Некалькі немцаў кінуліся ўпалаў праз раку, але былі абстраляны савецкімі байцамі і патапілі.

Беларускі партызанскі атрад «Мсцівец», які дзейнічае ў Мінскай абласці, пусціў пад адкос нямецкі ваенскі эшалон. У выніку крушэння ўзварваліся вагоны са снарадамі і загарэліся тры цыстэрны з бензінам. Аварыйная каманда, якая прыбыла да месца катастрофы, выцягнула з-пад абломкаў вагонаў каля ста абгарэўшых трупаў нямецкіх салдат і афіцэраў.

Беластоцкі партызанскі атрад «Баявы» за два тыдні мая пусціў пад адкос 13 ваенскіх эшалонаў праціўніка. Разбіта некалькі паравозаў і звыш 90 вагонаў з рознымі ваеннымі групамі.

Прыём таварышам І. В. Сталіным унаўнаважаных Нацыянальнага Савета Польшчы

22 мая Старшыня Савета Народных Камісараў СССР І. В. Сталін прыняў унаўнаважаных Нацыянальнага Савета Польшчы на чале з Г. Мараўскім. Унаўнаважаныя падарылі азнаёмілі таварыша Сталіна са становішчам у Польшчы і з дзейнасцю Нацыянальнага Савета Польшчы

і польскай народнай арміі. Гутарка працягвалася больш двух гадзін у дружаскай атмасферы.

На гутарцы прысутнічалі Народны Камісар Замежных Спраў СССР тав. Молатаў і Старшыня Саюза Польскіх Патрыятаў В. Л. Васілеўская.

ДАПАМАГЛІ ПАЦЯРПЕЎШЫМ КАЛГАСАМ

БРАГІН. Калгаснікі сельгасарцелі імені Чанаева паспяхова аднаўляюць грамадскую гаспадарку. Адным з першых у раёне яны да 1 мая закончылі сяўбу ранніх зерных культур і да 6 мая — пасадку бульбы.

Нядаўна на агульным сходзе

У ФОНД АБАРОНЫ КРАІНЫ

БАЛІНГЕЛІЧЫ, 25 мая. (БЕЛТА). Сельгасарцель імені Шлях Леніна паспяхова выканала план сяўбы ранніх яравых культур. Зараз калгаснікі засяваюць зернавыя ў фонд абароны Радзімы. Засеяна ўжо 15 гектараў.

Арганізавана пачалася сяўба

калгаснікі вырашылі дапамагчы насеннем вельмі пацярпеўшым ад нямецкіх акупацый калгасам «Ударнік» і «Чырвоны Беларусь». Кожнаму з гэтых калгасаў выдзелена па 2 тоны насення зерных культур.

Н. ПІНЧУК.

ПАЧАУСЯ ПАД'ЁМ ПАПАРАЎ

РЭЧЫЦА, 25 мая. (БЕЛТА). Перадавыя калгасы раёна, закончыўшы сяўбу, прыступілі да пад'ёму папараў. У калгасах

проса ў сельгасарцелі імені Будзінскага. Тут на добра апрацаванай глебе ўжо засеяны першыя 5 гектараў. Добра працуюць на ворыве Іван Тауднік і Пелагеев Маеўская. Яны ўзрываюць па 0,75 гектара пры норме 0,40.

«Ленінскі шлях», імені Чкалава, «Соцыялізм» і іншых ужо ўзняты 200 гектараў папару.

Нарада брыгадзіраў комсамольска-маладзёжных і чаркасаўскіх брыгад

25 мая адкрылася першая рэспубліканская нарада брыгадзіраў комсамольска-маладзёжных і чаркасаўскіх брыгад вызваленых раёнаў Беларусі.

Прысутнічаюць 110 брыгадзіраў і членаў брыгад, занятых у прамысловасці, на транспарце і на аднаўленні гарадской гаспадаркі.

Нараду адкрыў сакратар ЦК ЛКСМБ тав. Мазураў.

Пад бурныя апладыменты ўдзельнікі нарады абралі ў гонар прэзідыум Палітбюро ЦК ВКП(б) пачале з таварышам Сталіным.

Даклад аб задачах комсамольска-маладзёжных і чаркасаўскіх брыгад Беларусі ў аднаўленні народнай гаспадаркі зрабіў сакратар ЦК ЛКСМБ тав. Зімянін.

У спрэчках выступілі начальнік адзінай комсамольска-маладзёжнай змены Беларускай чыгункі тав. Малашонак, брыгадзіры і члены комсамольска-маладзёжных і чаркасаўскіх брыгад тт. Слесаранка, Драздоў, Краўцоў, Голубева, Басаў і другія.

Сёння нарада працягвае сваю работу.

**Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму
Маршалу Савецкага Саюза
таварышу СТАЛІНУ**

Грыгорый РЗПКА,
дырэктар Руданоўскай МТС,
Хойніцкага раёна.

Тут-праполата 23 гектары. Пра-
полка азімых праходзіць таксама
ў брыгадзе Антаніны Вараненка
(калгас «Улада Советаў») і бры-
гадзе Агапы Міненка (калгас
«Усходы зары»). Гэтыя брыгады
за ўзорнае правядзенне паліных
работ занесены на раённую
Долку Гонару.

1.400 гектараў проса, значная частка якога будзе пасеяна на асушаных балотах. 3 гэтай колькасці пасеян ужо 371 гектар. У калгасах Нараўлянскага раёна пасеян 251 гектар проса, Васілевіцкага — 63 гектары. Усяго па абласці засеяна 715 гектараў проса.

гэты сцяг у перадмайскім соцыялістычным спаборніцтве.

У маі брыгада дабілася новых
поспехаў. Яна за два тыдні да
тэрміну выканала месячнае за-
данне па загатоўцы драўніны.

Поўнаасцю выкарыстаць мясцовыя рэсурсы

Пасля вызвалення доблеснай Чырвонай Арміяй значнай часткі тэрыторыі Беларускай рэспублікі перад прамкааперацыйнай пастава задача — неадкладна разгарнуць шырокую сетку арцель, майстэрняў і цэхуў, аднавіць прадпрыемствы, якія меліся раней, прыступіць да выпуску тавараў шырокага спажывання для насельніцтва і прадукцыі, неабходнай фронту.

Ужо ў I квартале 1944 года было арганізавана 103 арцелі, якія аб'ядналі 258 вытворчых майстэрняў. Можна было зрабіць значна больш. Але прамысловыя саюзы і сам Белкаапромосвет далёка не выкарысталі ўсёх магчымасцей, якія ёсць у наўнаасці для арганізацыі розных галін вытворчасці. Возьмем, напрыклад, Гомельскую абласць. Тут створана канатна-вярочная арцель, ёсць арцель па вырабу чарніла і гуталіну. Аднак няма арцелі па металаапрацоўцы, нягледзячы на тое, што абласць мае адпаведныя рэсурсы — металадырны.

За прапашны час арцелямі прамкааперацый выпушчана швейных вырабаў у пязменных цёнах 1932 г. толькі на 868 тысяч рублёў. Зусім у недастатковай колькасці вырабляецца абутак. Людзі спадзяюцца на масавы патак абсталявання і завоз сыравіны, у той час, калі перш за ўсё трэба было б прадумаць, што можна зрабіць унутры раёна, або абласці, каб павялічыць выпуск тавараў шырокага спажывання на базе мясцовай сыравіны.

У сістэме прамкааперацый ёсць скурачныя заводы, якія могуць вырабляць полувал, краснадубны тавар і нават хром. Гэта значыць ёсць усе магчымасці максімальна выкарыстаць сыравіну, якая ёсць на месцы для пераапрацоўкі на скураных заводах з наступным вырабам гатовага абутку. Трэба ўсяляк пашыраць існуючыя скуразаводы, поўнаасцю выкарыстаць іх вытворчую магутнасць. Мы

намячам пашырыць Гадзічаўскі завод Церахоўскага раёна і забяспечыць у трэцім квартале 1944 года выпуск 100 вялікіх і 800 дробных скур штомесечна на полувал і хромавыя вырабы. Будучы таксама пашыраць скурачныя заводы ў Касцюковіцкім і Брагінеўскім раёнах.

Пакуль што ў нас вельмі мала харчовых прадпрыемстваў. Трэба значна пашырыць іх сетку. Неабходна арганізаваць пераапрацоўку сельскагаспадарчых прадуктаў. Добрую ініцыятыву прапавіў Віцебскі прамысловы саюз, які арганізаваў рыбную лоўлю і ў першым квартале гэтага года выкаліў 1.180 кілограм рыбы. Такія магчымасці ёсць у кожнай абласці.

Неўзабаве надыйдзе час, калі можна будзе прыступіць да пераапрацоўкі дзікарастучых ягад, вырабу сокаў і він. Да гэтага таксама трэба падрыхтавацца. Белкаапромосветам намечана арганізаваць 22 сезонна-нарыхтоўчыя пункты, у тым ліку пункты па пераапрацоўцы дзікарастучых ягад і грыбоў, 10 крухмална-паточных заводаў, у якіх будзе пераапрацавана 2.160 тон бульбы. Будзе арганізавана 12 цэхуў па вырабаце безалкагольных напіткаў, якія выпусяць 5.000 гекталітраў розных вод, 5 цэхуў па вырабаце плодагадных він, якія дадуць 110 гекталітраў.

Арцелі прамкааперацый вырабавалі толькі 900 кілограмаў мыла. Можна было вырабіць значна больш, бо асноўная сыравіна ёсць. Адставанне хімічнай прамысловасці сведчыць аб непадаротлівасці некаторых нашых старшын саюзаў, якія зноў-такі не выкарыстоўваюць унутраных рэсурсаў. А практыка паказвае, што там, дзе кіраўнікі прапавілі ініцыятыву і кемлівасць, там надрунна настаўлена справа. Вось арцель «Нерамога» вырабляе клеювую фарбу, гуталін і многія іншыя прадметы першай неабходнасці, не гледзячы на тое,

што ніводнага кілограма хіміката арцель яшчэ не атрымала ў планавым парадку.

З усёй сур'ёзнасцю павінна быць пастаўлена пытанне аб развіцці металапрамысловасці. Выпуск інвентара для сельскай гаспадаркі і яго рамонт — пытанне падзвычайнай важнасці. Аднак, металапрамысловасць пакуль што аднаўляецца вельмі слаба. Толькі назначная колькасць арцель вырабляе і рамонт сельгасінвентар.

Вялікае значэнне мае цяпер ва ўмовах разбуранай гаспадаркі выраб будаўнічых матэрыялаў. Прыклад ініцыятывы кіраўнікоў паказвае, што выраб будаўнічых матэрыялаў можна арганізаваць паўсямеса. Немецка-фашысцкія акупанты дашчэнту разбурылі арцель па вырабаце цэглы ў Касцюковіцкім раёне. Пасля выгнання немцаў арцель (старшыня тав. Буцілаў) у кароткі тэрмін была адноўлена: зроблены тры навесы, напольныя печы, набыта 16 коней, калёсы. Прыступілі да вырабацы цэглы ў Ельскім раёне і некаторых іншых. Але ў большасці раёнаў вырабаце будаўнічых матэрыялаў і цэглы неарганізавана. У прыватнасці гэта адносіцца да Васілевіцкага раёна, дзе мясцовыя арганізацыі абыхавалі адносіцца да арганізацыі вырабу будматэрыялаў, быццам, тут яны не патрэбны!

Партыя і ўрад паставілі перад работнікамі прамысловай кааперацыі вялікія задачы ў справе выпуску тавараў шырокага спажывання. Таму неабходна неадкладна карэнным чынам перабудаваць работу, накіраваць яе на ўсямернае развіццё ўсёх галін прамысловасці, поўнае выкарыстанне ўнутраных рэсурсаў і выпуск усіх відаў прадукцыі ў дастатковай колькасці.

Н. МАРГОЛІН,

старшыня прэзідыума
Белкаапромосвета.

Правільна эксплуатаваць вадаёмы

Рыбная прамысловасць Беларускай рэспублікі захопнікі панеслі вялікія страты. Знішчаны прамысловыя прылады лову, розныя гідрабудаўнічыя і пабудовы. Фашысцкія драпежнікі знішчалі запасы рыбы шляхам масавага атручвання і скупвання яе рознымі ўзрыўчатымі матэрыяламі.

Аднаўленню і стварэнню рыбных запасаў у вызваленых раёнах Беларускай рэспублікі партыя і ўрад надаюць выключна вялікую ўвагу. У спецыяльна выданых пастановах Саўнаркома СССР і Саўнаркома БССР даны канкрэтныя ўказанні, выкананне якіх забяспечыць хутэйшае аднаўленне рыбнай гаспадаркі і стварэнне сыравінных запасаў рыбы.

Галоўнае Упраўленне рыбнай прамысловасці пры СНК БССР прыступіла да правядзення ў жыццё пастановаў ўрада. Аднаўляюцца рыбныя гаспадаркі і ствараюцца рыбныя сыравінныя запасы.

Выключна вялікая ўвага звернута інспекцый дзяржрыбнагляду на ахову рыбных запасаў і правільную эксплуатацыю вадаёмаў як дзяржаўнымі прадпрыемствамі, устаноўамі, калгасамі, так

і асобамі, якія займаюцца рыбалоўствам. Аднак ахова і пагляд не забяспечылі ў поўнай меры кантроль за правільнай эксплуатацыяй вадаёмаў і аховы рыбных запасаў. Галоўрыбінспекцыя дзяржрыбнагляду мае факты, калі асобныя групы і асобы, паносіць вялікую шкоду рыбнай гаспадарцы шляхам глушэння рыбных рознінкі ўзрыўчатымі матэрыяламі: гранатамі, мінамі, толам і інш. За апошні час ёсць выпадкі атручвання рыбы. Прымяненне гэтых сродкаў забаронена пастановай ўрада.

Задача работнікаў дзяржрыбнагляду і аховы рыбалоўства, задача органаў міліцыі і ўсёй савецкай грамадскасці — весці барацьбу з знішчэннем рыбных запасаў у рэках, азёрах і іншых вадаёмах рэспублікі. Толькі шляхам сістэматычнага кантролю мы ў кароткі тэрмін забяспечым хутэйшае выкананне дырэктыв партыі і ўрада па аднаўленню і развіццю рыбнай гаспадаркі ў рэспубліцы.

Т. СЯРГЕЕУ,

старшы інспектар інспекцыі
дзяржрыбнагляду па Гомельскай абласці.

Расце дапамога сем'ям ваеннаслужачых

На вызваленых раёнах БССР з дня прыходу Чырвонай Арміі па 1 мая гэтага года ўсяго выплачана сем'ям франтавікоў дапамогі, пенсіі, адначасовай дапамогі 13.876.223 рублі. З гэтай сумы больш 5.690 тысяч рублёў дапамогі выплачана на вызваленых раёнах Магілёўскай абласці, 2.621 тысяча рублёў па Гомельскай абласці, 1.416 тысяч рублёў па Віцебскай абласці і 1.339 тысяч рублёў па Палескай.

Сем'ям франтавікоў і партызан выдана каля 300 тысяч рублёў адначасовай дапамогі. Апошняя аказваецца не толькі грашыма. За гэты час звыш 10 тысяч

сем'яў атрымалі адзенне і абутак, выдана 140 тон розных харчовых прадуктаў, больш 6.947 кубаметраў дрэў. 237 сем'яў атрымалі жывёлу. Тысячы чалавек атрымалі гародні. Створан вялікі фонд зярна і бульбы для сістэматычнай дапамогі мацерам, жонкам і дзецям франтавікоў.

Каля 10.000 чалавек з ліку членаў сем'яў франтавікоў пасланы на работу. Улічана больш трох тысяч сірот, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх катаў. 1.550 сірот накіраваны ў дзіцячыя дамы, 559 патраніраваны. 2.048 дзяцей франтавікоў і партызан пасланы на вучобу.

Дарожныя заметкі*)

(Ад нашых спецыяльных карэспандэнтаў)

4. ШУБАЎЦЫ

За ўзгоркам, каля лесу, размясцілася вёска. Яна была падобна на калі і ўразалася сваім кам'ём у хваёвую роліцу. З нашым прыходам вуліца адразу ажывілася. Людзі вышлі з хат і імкнуліся распазнаць сярод нас сваіх знаёмых. У кожнага з іх — вінтоўкі праз плячо, гранаты.

— Чые вы будзеце? — запыталіся ў адной з груп нашых хлопцаў.

— Шубаўцы, — не без гонару адказалі яны, вітаючы нас.

У вёсцы стаяў штаб залучэння Шубы. Ад прозвішча камандзіра і бярэ свой пачатак слова «шубаўцы».

— Што ў вас за вінтоўкі з новымі прыкладамі? — запыталіся мы.

— Свае, таварышы, — адказаў юнак, здымаючы вінтоўку з шырокага пляча. — Сваёй вырабу. Такіх у нас шмат. Навучыліся і аўтаматы рабіць. А гранаты напмы не ўступіць фабрычным.

Усе з захапленнем глядзелі на выдатныя прылады партызанскага вынаходніцтва. Які розум, якая смікалка! Зброі ў гэтым раёне было малавата. Людзей у партызаны паваліла многа. Увесь народ падняўся на барацьбу. Але як ваяваць, калі ў руках нічога няма? І савецкія людзі пачалі шукаць выхаду. Яны адшуквалі ў сваіх радах старых тульскіх армійцаў, арганізавалі майстэрні, і справа пайшла на лад. Пасля першых пробных экспанатаў пачаўся масавы выраб агнястрэльнай зброі. І цяпер усе без выключэння — юнакі і старыя, мужчыны і жанчыны, да зубу ўзброены. Вёскі ашчэціліся штыкамі.

5. НА ПАПАЛІШЧЫ

Імлі ціха, моўчкі. Прайшоўшы днямі дажджы размылі дарогі, напоўнілі вадою канавы. Грузнычкі па калена ў багне, адзін за адным пераходзілі па владках небяспечных месцы.

Пад вечар паказаўся насып. Гэтая чыгунка звязвае два важ-

ныя пункты О. і С. І як немцы не імкнуліся яе ахоўваць, з гэтага нічога не вышла. Над адкосам ляжалі груды абломкаў. Разбітыя вагоны ляжалі коламі ўгору. На працягу некалькіх кілометраў раёк зусім няма — іх параставалі па лесе, шыалы раскіданы, насып перакапаны, а будкі і стрэлкі знішчаны агнём.

— Гэта работа мясцовага атрыда, — сказаў Філіп Філіпавіч, — паказваючы на стаўшлага ў бакі камандзіра атрыда, маладога, чарнявага мужыку, які суправаджаў нас разам са сваімі армамі.

Перавалішчы праз разбураны пераезд, мінулі яшчэ адну лясную паласу і хутка выйшлі на шырокае поле. У адным месцы было некалькі дрэў. Надыйшоўшы бліжэй, мы заўважылі прымацаваную да скупа планку, на якой было выведзена слова «Рубяжы».

Гэта назва існавалаўшай да 1942 года вялікай беларускай вёскі. Уцалела толькі гэтая шыльда, ды надпіс. Ні адной хаты! Выгарэўшыя вуліцы бязлюдныя. На папалішчы выкапана ўсяго некалькі зямлянак. Усюды — паглыняючыя коміны, абгарэлыя пласты. Аднокопа маячаць пачарнеўшыя дрэвы, на якіх нават птушак цяпер не відаць.

Мы не размаўляючы праходзілі па вуліцах. У канцы былой вёскі з зямлянак выйшла некалькі сялян. Худыя, змучаныя, прыдаўленыя горам. Жанчыны фартахамі выпіралі відэготныя вочы. У многіх з іх сыны, мужы і браты ваюць у супроць нямецкіх разбойнікаў. Яны глядзяць на партызан, і ў кожным бачаць свайго роднага, блізкага чалавека.

Да Філіпа Філіпавіча падыйшоў сівы як лунь дзядуля. Бача, што ён нядаўна вырнуўся з балота. Яго пасталы мокрыя і па палатняных сялянскіх штанах — балотная іржа. Дзед акінуў вокам рослага, плячэстага чалавека ў вайсковым адзенні, што выдзяляўся з усёй групы, і ласкава спытаў, паказваючы на пагоны:

— Сынок, што гэта ў цябе?

— Гэта новая форма афіцэра Чырвонай Арміі, — голасна адказаў камандзір.

Старык здзіўлена пакруціў галавой і ўсміхнуўся:

— Прыгожыя эпалеты, як у старай рускай...

— Цяпер уся наша армія носіць такія, — дадаў Філіп Філіпавіч.

— А-а-а! — працягнуў стары.

Погляд яго доўга не адрываўся ад шырокіх і яркіх пагонаў. Затым дзед паглядзеў на стаўшых каля яго партызан і з яшчэ большым здзіўленнем прагаварыў: — палкоўнік!

Усе засмяяліся. Пераканаўшыся, што ён адгадаў, дзядуля паглядзеў рукою сваю выліняўшую бараду і з важнасцю дадаў:

— Я таксама доўга служыў у рускай, памятаю сваё пачальства... Толькі вось цяпер не магу... гадкі не тыя, — і хвілінку пачаў асцяжваць прыцягваў, звяртаючыся да Філіпа Філіпавіча: — Насі, сынок, эпалеты па здароўе. Ваюй добра. Заслужыў, дзяржава павышэнне дае...

Камандзір абняў старога. Стары ўсхваляваўся, з яго вачэй папалілі слёзы.

— Няжа, дзеткі, жыць, — прапашталі яго губы. — Праклятыя немцы спакою не дае. Хутэй-бы з ім пакончыць...

Філіп Філіпавіч паклаў руку на хвіліна плечы дзядулі і адказаў:

— Хутка, бацька, вы ўбачыце свабоду. Немцу ўжо нядоўга засталася гаспадарыць на Беларусі.

Сцяпан МАЙХРОВІЧ,

Якуб КАЧАН.

*) Працяг. Пачатак гл. у № ад 24 мая.

Па Совецкаму Саюзу

Аднаўленне гістарычных будынкаў

3 240 будынкаў Ленінграда, якія прадстаўляюць вялікую гісторыка-мастацкую каштоўнасць, паводнага, у той ці іншай меры не пацярпеўшага ад фашысцкіх варвараў. Работы па ахове іх ад далейшых разбурэнняў вяліся яшчэ ў 1943 годзе і часткова пават у 1942 годзе. Зараз пачалася поўная рэстаўрацыя многіх гістарычных пабудов.

62 снарады і бомбы трапілі ў будынак Галоўнага Адміралтэйства. Зараз аднаўляюцца пашкоджаныя перакрываці, вакопныя праёмы і г. д. Ідзе рэстаўрацыя каштоўнага жыццёвага парадных залаў Адміралтэйства.

17 снарадаў і 5 авіябомб трапілі ў Зімовы палац і Эрмітаж. Вялікія аднаўленчыя работы былі прароблены яшчэ ў мінулым годзе, цяпер яны працягваюцца.

Значныя работы будуць праведзены ў Таўрычаскім палацы і ва многіх іншых каштоўных будынках.

КАНСЕРВАВАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ УЗБЕКИСТАНА ВЫКАНАЛА ПОУГАДОВЫ ПЛАН

Адзін за адным датэрмінова завяршаюць поўгадовы план перадавыя прадпрыемствы Узбекістана. Выканала поўгадовую вытворчую праграму кансервавая прамысловасць рэспублікі. На ўсіх кансервавых заводах пачаўся сезон перапрацоўкі фруктаў і агад новага ўраджаю.

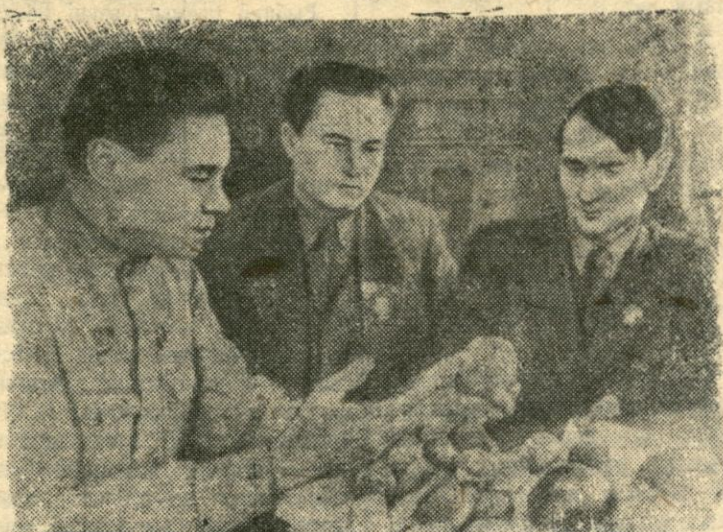
Канцэрты Беларускай Дзяржаўнай філармоніі

У лік адноўленых мастацкіх устаноў Беларусі ўвайшла і ордэна Працоўнага Чырвонага Сцягу Дзяржаўная філармонія. Філармонія аднавіла сваю работу серый канцэртаў, праведзеных як у гомельскіх, так і другіх клубах рэспублікі.

...Калгас «Абарона», Добрушскага раёна. Вечар. Вярнуліся з поля калгаснікі. Але ніхто не разыходзіцца па хатах, усе збіраюцца на плошчы, якая раскінулася сярод вёскі. Сабралася на плошчу калгаснікаў аб'ява аб канцэрте. Гэта быў першы прыезд нашых беларускіх артыстаў у вёску пасля вызвалення яе ад нямецкіх пемрашалаў.

Калгаснікі ўзнагароджваюць артыстаў дружнымі воплескамі. Пасля канцэрта, паклаўшы на падводу свае музычныя інструменты, артысты рухаюцца ў суседні калгас. Так яны пабывалі ў калгасах імені Кірава, «Першамай», «Шлях сацыялізма» і многіх іншых. Дзве брыгады філармоніі абслужылі Рэчыцкі, Добрушскі і Уваравіцкі раёны.

У брыгадах удзельнічалі: адноўлены беларускі квартэт у складзе — лаўрэата конкурса музычных выканаўцаў Гарліцкага (першая скрыпка), Афанасьева (другая скрыпка), Цыпоруна (альт) і лаўрэата конкурса выканаўцаў Турыча (віяланчэль). Выязджалі з брыгадамі лаўрэат конкурса вакалістаў Р. Плоткіна, Т. Жураўлёва, С. Сімараў,

Палявод-вонітнік калгаса «Заветы Леніна», Курганскай абласці, Пярэціі Сямёнавіч Мальцаў вывеў два сарты бульбы, якая мае вялікую ўстойлівасць і дае высокі ўраджай.

На здымку: Ц. С. Мальцаў (злева) паказвае прывезеныя ім у Маскву, ва Усесаюзную сельскагаспадарчую Акадэмію імені Леніна ўзоры новых сартоў бульбы. Побач з ім доктар сельскагаспадарчых навук Д. Е. Камышчанка і акадэмік Т. Д. Лысенка.

Фото Ф. Ніслова. (Фотакроніка ТАСС).

Падарунак сыну-франтавіку

Старшыня калгаса імені Пятроўскага Сталінскай абласці Іван Патапавіч Пакашэўскі ўнёс з асабістых зберажэнняў на будаўніцтва самалётаў 120.000 рублёў. У тэлеграме на імя таварыша Сталіна ён прасіў, каб баявая машына, пабудаваная пт гэтыя грошы, была ўручана яго сыну — лётчыку Івану Пакашэўскаму.

Днямі ў сяло Карлаўка прыбы-

лі браты-лётчыкі Іван і Владзімір Пакашэўскія. На адбыўшымся мі-гінгу, прысвечаным перадачы самалёта франтавікам, І. П. Пакашэўскі заявіў:

— Уручаю вам, дарагія сыны, баявую машыну і благаслаўляю на новыя ратныя подвигі. Бязлігасна граміце фашысцкіх ізвергаў. Жадаю поспеху! Чакаю дамоў з перамогай!

Збор інструктароў фізкультуры

У мэтах развіцця ваенна-фізкультурнай работы і падрыхтоўкі інструктароў фізкультуры для рамесніцкіх, чыгуначных вучылішчаў і школ ФЗА кіраўніцтва працоўных рэзерваў арганізавала лагерны збор.

Ва ўчэбную праграму збора, разлічаную на 76 гадзін, уваходзіць: вывучэнне тэхнікі і трэніроўка ў бегу, прыжкі ў даўжыню і вышыню, мятанне гранаты, перамяшчэнне паласы перашкод, гімнастыка, рукапашны бой, страй-ва падрыхтоўка.

Ф. ТРЫГУБОВІЧ.

ВУЛІЦЫ ІМЕНИ ГЕРОЯ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

Нядаўна двум вуліцам у Гомелі дадзены імёны Герояў Айчынай вайны. Адна з вуліц названа іменем легендарнага героя сына беларускага народа капітана Нікалая Гастэла, а другая — іменем былога сакратара Гомельскага гаркома ЛКСМБ, мужа беларускага партызана Героя Савецкага Саюза Аляксандра Ісачанка.

НОВЫ СТАДЫЁН У МОЗЫРЫ

Газета «Большэвік Палесся» паведамляе: «Выдатны стадыён быў у Мозыры да вайны, але немцы яго знішчылі. Цяпер каля гарадскога сада будуюцца новы стадыён. Ужо разбіта вялікая пляцоўка».

Е. САД.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Ваенныя дзеянні ў Італіі

ЛОНДАН, 25 мая. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што армія саюзнікаў у Італіі дасягнулі далейшых поспехаў. Раніцой 24 мая бронетанкавыя часткі Канадскага корпуса праніклі праз брэх у «лініі Гітлера», зробленую канадскай пяхотай. Бронетанкавыя часткі ўкніліся глыбока ў варожыя размяшчэнні і дасягнулі ракі Мельфа. Понтэкворе ачышчаны ад ворага.

На фронце амерыканскай 5-й арміі вораг быў вымушан ва многіх месцах ачысціць тэрыторыю. Войскамі саюзнікаў заняты Терачына, Сопіно (на поўнач ад Терачыны) і Рокасека Дэй Вольты (у ваколіцах Прыверно).

Войскі саюзнікаў (на плацдарме) ў раёне Анцыо працягвалі прабіваць сабе шлях праз варожую абарончую сістэму. Перарэзана дарога на поўнач ад Чыстэрны і ўзята больш 1.000 палонных.

Учора сярэднія бамбардыроўнічкі зрабілі налёты на аб'екты праціўніка ў Італіі. На працягу дня знішчана на крайняй меры 65 варожых самалётаў. Саюзнікі страцілі 31 самалёт. Сярэднеморская авіяцыя саюзнікаў зрабіла за дзень каля 2.950 самалётных вылетаў.

ВОЙСКИ САОЗНИКАУ ЗАНЯЛІ ТЕРАЧЫНУ

ЛОНДАН, 24 мая. (ТАСС). Войскі саюзнікаў занялі Терачыну. Агентства Рэйтэр паведамляе, што чыну.

ДЗЕЯННІ АВІАЦЫІ САОЗНИКАУ

ЛОНДАН, 25 мая. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што буйныя злучэнні англійскай бамбардыровачнай авіяцыі зрабілі ў ноч на 25 мая палёты на сартыровачную станцыю ў Аахене (заходняя Германія), аўтазборачны завод у Антверпене і на ваенныя аб'екты ва Францыі. Бамбардыроўны падвергліся таксама аб'екты ў Берліне. 28 англійскіх самалётаў не вярнуліся на свае базы.

Агентства Рэйтэр паведамляе,

што 24 мая буйнае злучэнне цяжкіх бамбардыроўчыкаў саюзнай авіяцыі зрабіла налёты на авіяцыйны завод і два аэрадромы каля Вены і Вінер-Нейштатта. Апрача таго бамбардыраван моет праз раку Авізію каля Трэвіа (Італія) на чыгуны, якая вядзе да Брэнэрскага перавала, а таксама ваенныя аб'екты ў Аўстрыі і Югаславіі. У гэтых налётах удзельнічала ад 500 да 700 цяжкіх бамбардыроўчыкаў авіяцыі саюзнікаў.

РЭЗАЛЮЦЫЯ УРАДА БАДОЛЬО

ЛОНДАН, 24 мая. (ТАСС). Неапітанскі карэспандэнт агенства Рэйтэр перадае, што ўрад Бадольо апублікаваў сваё першае вызначэнне італьянскай знешняй палітыкі ў выглядзе рэзалюцыі, якая атрымала адзінадушнае адображэнне кабінета. «Уся знешняя палітыка фашысцкага ўрада, — гаворыцца ў рэзалюцыі, — супярэчыла волі і інтарэсам італьянскага народа. Ён заняволіў народ і здрадзіў яму, калі разам з гітлераўскай Германіяй пагардліва аднёсся да ідэалаў і ініцыятывы міжнароднай салідарнасці і ўцягнуў нацыю ў зусім неадпаведную інтарэсам Італіі вайну супроць Францыі і Англіі, а затым супроць Савецкай Расіі».

Злучаных Штатаў, Грэцыі, Югаславіі — супроць усіх народаў, з якімі Італія зацікаўлена захаваннем добрых адносін.

Гордая тым, што яна змагаецца супроць свайго сапраўднага ворага, Італія намерана працягваць вайну да поўнага паражэння гітлераўскай Германіі, таму што знікненне нямецкай расавай і мілітарэскай тыраніі адпавядае таксама вышэйшым інтарэсам італьянцаў».

У рэзалюцыі ўказваецца, што ўрад Бадольо намеран зрабіць уважлівае і строгае расследаванне несправядлівасцей і гвалтаў, якія прычынілі фашысты, і суро-роза пакараць вінаватых.

КАПІТАЛЫ ФАШЫСЦКІХ ГЛАВАРЭІ

ЖЭНЕВА, 24 мая. (ТАСС). Швейцарская газета «Базель Арбейтэр цейтунг» публікуе атрыманы ёю весткі аб капіталах фашысцкіх глварэй. На словах газеты, Герынг мае ў замежных банках налічаны і ў каштоўных паперах 3 мільёны 575 тысяч долараў. Капітал Гебеляс складае 4 мільёны 135 тысяч дола-

раў. Рыбентроп укладу ў замежныя банкі 3 мільёны 165 тысяч долараў. Капіталы Гімлера за грамадзянскай складаюць 2 мільёны долараў. Гес мае ў замежных банках налічаны і каштоўнымі паперамі 2 мільёны 45 тысяч долараў.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Ададзяленні і канторы Дзяржаўнага банка Саюза ССР прымаюць уклады прыватных асоб. Першы ўклад павінен быць не ніжэй 3.000 рублёў, наступныя ўзносы прымаюцца незалежна ад сумы.

Укладчык распараджаецца ўнесенымі ім сродкамі па свайму погляду. Можна атрымаць са свайго ўклада сумы без усякага абмежавання і без чаргі, можа пераводзіць уклад у другое аддзяленне банка, перадаваць ат-

рымання грошай па свайму ўкладу другім асобам.

На ўкладах выплачваюцца ад 3 процантаў да 5 процантаў гадавых. Захоўваецца поўная тайна ўклада.

Таварыш! Уносячы ўклад у Дзяржаўны банк ты дапамагаеш Радзіме ў справе хутэйшага разгрому фашысцкіх захопнікаў!

Беларуская рэспубліканская кантора Дзяржаўнага банка Саюза ССР.